

De nieuwe meerwaardebelasting

Krijtlijnen van het voorlopige wetsontwerp

In het federaal regeerakkoord van 12 februari 2025 besliste de regering onder meer om een belasting op meerwaarden op financiële activa in te voeren (die toen nog de naam "solidariteitsbijdrage" droeg). Sinds begin juli – en volgend op het zogenaamde "Zomerakkoord" – wordt het wetsontwerp door het kabinet van de minister van Financiën in concreto voorbereid.

Met deze bijdrage lichten we graag de belangrijkste principes van het wetsontwerp (of voorontwerp van wet) en de laatste stand van zaken verder toe.

Waar staan we precies in het wetgevend proces?

Niettegenstaande er reeds geruime tijd – sinds begin juli – al verschillende versies van voorontwerp van wet circuleren, werd de nieuwe meerwaardebelasting vooralsnog niet tot wet gestemd. Welke stappen werden er intussen wél al gezet?

- Het voorontwerp werd door de regering overgemaakt aan de Raad van State (afdeling Wetgeving) voor advies. Dit advies werd afgeleverd op 17 september 2025.
- Volgend op het advies van de Raad van State, werd het voorontwerp meermaals aangepast. Aan de voornaamste principes van de meerwaardebelasting werd evenwel niet geraakt.
- Daarnaast werd inmiddels ook een eerste ontwerp van koninklijk besluit voorbereid met betrekking tot de "opt-out" (zie infra) en de wijze waarop de belastingplichtige zijn keuze voor de opt-out kan meedelen.

Het voorontwerp werd nog niet ingediend bij het federale parlement (in het bijzonder, de Kamer van Volksvertegenwoordigers). Zodra deze indiening heeft plaatsgevonden – de timing hiervan is onduidelijk – dient er ook op het niveau van het parlement een procedure te worden doorlopen alvorens de meerwaardebelasting daadwerkelijk tot wet kan worden gestemd.

Rekening houdend met deze parlementaire procedure is het onwaarschijnlijk dat de meerwaardebelasting nog vóór het jaareinde zou worden gestemd. Let wel, dat het wetsontwerp pas in de loop van 2026 zou worden goedgekeurd, belet niet dat meerwaarden gerealiseerd vanaf 1 januari 2026 (zie infra) toch aan belastingheffing kunnen worden onderworpen. De intentie van de regering om meerwaarden vanaf deze datum te belasten, blijft alsnog ongewijzigd.

Op wie is de belasting van toepassing?

De (nieuwe) meerwaardebelasting zou van toepassing zijn in de **personenbelasting** en de **rechtspersonenbelasting**. Concreet gaat het dus om: (i) natuurlijke personen die inwoner zijn van België en (ii) rechtspersonen, zoals stichtingen en vzw's, die in België gevestigd zijn en niet onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting. Wat deze tweede categorie betreft, geldt een vrijstelling voor rechtspersonen die giften kunnen ontvangen die fiscaal aftrekbaar zijn.

Natuurlijke personen of rechtspersonen niet-inwoners vallen daarentegen buiten het toepassingsgebied, ook wanneer zij financiële activa aanhouden in België (bv. een effectenrekening aangehouden bij een Belgische financiële instelling, aandelen op naam van een Belgische vennootschap). Hetzelfde geldt voor vennootschappen, waarvan de (gerealiseerde) meerwaarden reeds in het kader van de vennootschapsbelasting aan belastingheffing worden onderworpen.

Welke financiële activa worden gevisieerd?

Het begrip “financiële activa” wordt **ruim omschreven** in het wetsontwerp en omvat 4 categorieën:

- a) Financiële instrumenten: Het gaat onder meer om aandelen (beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde aandelen (bv. private equity), aandelen op naam en gedematerialiseerde aandelen, aandelen van beleggingsfondsen (incl. ETF's), etc.), obligaties, geldmarktinstrumenten, aandelen van instellingen voor collectieve belegging, derivaten (bv. opties, futures);
- b) Bepaalde verzekeringscontracten (met name tak 21, 23 en 26);
- c) Crypto-activa, NFT's; en
- d) Beleggingsgoud (incl. fysiek goud) en vreemde valuta.

Bepaalde financiële activa, zoals pensioen(spaar)fondsen, groepsverzekeringen en geldmiddelen aangehouden op betaalrekeningen, worden dan weer **expliciet uitgesloten**.

Waar de betrokken activa worden aangehouden – in België of in het buitenland – is niet van belang (althans voor wat betreft de belastbaarheid van meerwaarden).

Wanneer is de belasting verschuldigd?

De nieuwe meerwaardebelasting viseert enkel gerealiseerde meerwaarden (op financiële activa). Loutere waardeinstijgingen geven dus geen aanleiding tot belastingheffing. Bovendien moet de meerwaarde (i) buiten een beroepswerkzaamheid en (ii) in het kader van een normaal beheer van privévermogen zijn verwezenlijkt ingevolge een **overdracht onder bezwarende titel** (bv. bij verkoop) of een **daarmee gelijkgestelde handeling**. Een van deze gelijkgestelde handelingen betreft de emigratie van de belastingplichtige (zowel een natuurlijk persoon als een rechtspersoon), waarbij latente meerwaarden geacht worden te zijn gerealiseerd en zodoende aan meerwaardebelasting worden onderworpen. Niet onbelangrijk: de emigrerende belastingplichtige kan (automatisch of op aanvraag) een *uitstel van betaling* bekomen en kan mogelijks zelfs genieten van een (definitief) *verval van betalingsverplichting*.

Zoals ook aangegeven in het federaal regeerakkoord geldt de nieuwe meerwaardebelasting op gerealiseerde meerwaarden ten vroegste **vanaf 1 januari 2026** (mét vrijstelling van historische meerwaarden; zie hierna).

Hoeveel bedraagt het tarief van de meerwaardebelasting?

Het wetsontwerp onderscheidt **drie situaties/regimes**:

- **“Interne meerwaarde”-regeling** – een eerste categorie van meerwaarden zijn de zogenaamde “interne meerwaarden”. Concreet gaat het om meerwaarden op aandelen of winstbewijzen verwezenlijkt in het kader van een overdracht aan een vennootschap waarover de belastingplichtige alleen of samen met zijn echtgenoot en/of bepaalde andere familieleden de controle uitoefent.

Dergelijke (interne) meerwaarden worden aan het bijzonder tarief van 33% belast. Er zijn geen vrijstellingen voorzien.

- **“Aanmerkelijk belang”-regeling** – belastingplichtigen met een “aanmerkelijk belang” in een vennootschap kunnen genieten van een bijzonder regime. Er is sprake van een aanmerkelijk belang wanneer een belastingplichtige minstens 20% bezit van de rechten in de vennootschap waarvan de aandelen worden overgedragen. De meerwaarden op dergelijke activa zouden tot een bedrag van € 1.000.000 worden vrijgesteld, waarna progressieve tarieven van toepassing zijn:

Meerwaarde	Tarief
€ 0 - € 1.000.000	Vrijgesteld
€ 1.000.000,01 - € 2.500.000	1,25%
€ 2.500.000,01 - € 5.000.000	2,50%
€ 5.000.000,01 - € 10.000.000	5%
> € 10.000.000	10%

Bij wijze van uitzondering (op uitzondering!) geldt een bijzonder tarief van 16,5% als de aandelen worden overgedragen aan een rechtspersoon *gevestigd* buiten de Europese Economische Ruimte. De “aanmerkelijk belang”-regeling geldt ook niet voor situaties die vallen onder de “interne meerwaarde”-regeling (zie supra).

- **Algemeen regime** – binnen het algemeen (of residuair) regime worden meerwaarden op financiële activa belast tegen een vast tarief van 10%. Elke belastingplichtige kan jaarlijks genieten van een algemene vrijstelling van € 10.000 (jaarlijks indexeerbaar). Maakt de belastingplichtige geen gebruik van deze vrijstelling, dan kan deze ten belope van € 1.000 worden overgedragen naar een volgend belastbaar tijdperk. De vrijstelling kan zo oplopen tot maximaal € 15.000.

Voorbeeld: toepassing van de vrijstelling van 10.000 €

De belastingplichtige realiseert in 2027 een meerwaarde van € 25.000 bij de verkoop van aandelen die deel uitmaken van zijn beleggingsportefeuille bij Bank Degroef Petercam.

- ▶ Bruto-meerwaarde: € 25.000
- ▶ Jaarlijkse vrijstelling: € 10.000
- ▶ Belastbare basis: € 25.000 – € 10.000 = € 15.000
- ▶ Toepasselijk tarief (algemeen regime): 10%
- ▶ Verschuldigde belasting: € 15.000 × 10% = € 1.500

Hoe wordt de (belastbare) meerwaarde berekend?

De belastbare meerwaarde stemt overeen met het positieve verschil tussen de prijs verkregen voor de overgedragen financiële activa enerzijds (ongeacht welke vorm deze prijs aanneemt) en de aanschaffingswaarde anderzijds.

Bij een aanschaffings- en/of vervreemdingsprijs in **vreemde valuta**, worden deze omgezet naar euro aan de wisselkoers die geldt op het moment van aanschaffing en vervreemding van het financieel actief.

Kosten gedaan of gedragen om de meerwaarde te verwezenlijken (bv. de taks op de beursverrichtingen bij aan- en verkoop van de overgedragen effecten) kunnen niet in mindering worden gebracht. Zijn daarentegen wel aftrekbaar: gerealiseerde **minderwaarden op financiële activa**. Dergelijke minderwaarden zijn enkel

afteikbaar in het jaar dat ze tot stand zijn gekomen – met andere woorden: er is geen overdraagbaarheid naar volgende jaren toe – én binnen dezelfde categorie van financiële activa (zie de drie onderscheiden situaties/regimes hierboven).

Wat de aanschaffingswaarde betreft, bevat het wetsontwerp enkele **bijzondere regels**. We vermelden alvast de volgende:

- Voor **financiële activa verkregen vóór 1 januari 2026** wordt de meerwaarde, bij wijze van uitzondering, berekend in functie van de waarde van deze activa per 31 december 2025. Is de (werkelijke) aanschaffingswaarde evenwel hoger dan de waarde per 31 december 2025, dan *kan* alsnog met deze hogere waarde rekening worden gehouden. Daartoe is dan wel vereist dat de belastingplichtige de betrokken financiële activa uiterlijk op 31 december 2030 (onder bezwarende titel) overdraagt. Deze regel strekt ertoe de zogenaamde historische meerwaarden vrij te stellen, tenzij dit in het nadeel van de belastingplichtige zou zijn. Merk op dat deze bijzondere regel enkel geldt voor het berekenen van de belastbare meerwaarde; voor de berekening van de aftrekbare minderwaarde wordt steeds vertrokken van de waarde per 31 december 2025.

Een belangrijke vraag is dan uiteraard hoe de waarde van de betrokken activa per 31 december 2025 moet worden vastgesteld, in het bijzonder voor niet-beursgenoteerde financiële activa. Het wetsontwerp bevat ter zake enkele specifieke regels. Voor wat betreft (niet-beursgenoteerde) aandelen, kan de belastingplichtige ervoor opteren om de waarde te laten bepalen door een bedrijfsrevisor of een onafhankelijk gecertificeerd accountant. Laatstgenoemde krijgt hiervoor de tijd tot uiterlijk 31 december 2027.

- De aanschaffingswaarde stemt overeen met de waarde waartegen de belastingplichtige of zijn **rechtsvoorganger** de betrokken financiële activa onder bezwarende titel heeft verkregen. Heeft de belastingplichtige bijvoorbeeld aandelen verkregen via schenking, dan zal bij een latere verkoop (voor de berekening van de meerwaardebelasting) rekening worden gehouden met de initiële aanschaffingswaarde in hoofde van de schenker. Hetzelfde geldt in geval van overdracht door erfopvolging.

Voorbeeld: schenking en aanschaffingswaarde

In 2027 schenkt een ouder aan zijn kind aandelen van Solvay. Deze aandelen werden door de ouder in 2026 aangekocht voor € 50.000. Op datum van de schenking bedraagt de waarde van de aandelen € 60.000.

In 2028 verkoopt het kind de aandelen voor € 75.000. Er worden in 2028 geen andere meerwaarden gerealiseerd.

- ▶ Aanschaffingswaarde: € 50.000 (aankoopprijs betaald door de ouder/schenker)
- ▶ Verkoopprijs: € 75.000
- ▶ Belastbare meerwaarde: € 75.000 – € 50.000 = € 25.000
- ▶ Toepassing van de jaarlijkse vrijstelling (€ 10.000): € 25.000 – € 10.000 = € 15.000
- ▶ Toepasselijk tarief: 10%
- ▶ Te betalen belasting: € 15.000 × 10% = € 1.500

De schenking heeft niet tot gevolg dat de meerwaardebelasting betaald moet worden, maar de aanschaffingswaarde betaald door de schenker wordt als uitgangspunt genomen om de belasting te berekenen bij de latere verkoop van de geschonken financiële activa.

Deze regel zal niet verbazen, aangezien op het moment van de schenking (of de vererving) geen belasting wordt geheven op de op dat ogenblik gerealiseerde meerwaarde (een schenking is immers geen handeling onder bezwarende titel (zie supra)). De belasting van deze meerwaarde wordt als het ware uitgesteld tot de latere verkoop.

- De aanschaffingswaarde van aandelen en opties verkregen in het kader van de **Aandelenoptiewet** van 26 maart 1999 (art. 41 t.e.m. 47) stemt overeen met respectievelijk de waarde van het aandeel op het moment van uitoefening van de optie en de marktwaarde van de optie op het moment van mogelijke uitoefening van de optie. Aandelenoptieplannen blijven aldus een fiscaalvriendelijke vorm van verloning.
- Houdt de belastingplichtige meerdere identieke financiële activa aan (bv. meerdere aandelen van een beursgenoteerde onderneming), dan wordt het eerst verkregen financieel actief geacht het eerst overgedragen financieel actief te zijn. Per effectenrekening wordt er met andere woorden gebruik gemaakt van de **FIFO-methode** (*“first in, first out”*). Bij een (gedeeltelijke) overdracht van identieke financiële activa zal derhalve bij voorrang rekening gehouden worden met de aanschaffingsprijs van de eerst verkregen activa.

Een uitzondering op deze regel geldt voor financiële activa die al in het bezit zijn uiterlijk op 31 december 2025 en waarvan de belastingplichtige de meerwaarde wenst te bepalen aan de hand van de hogere (werkelijke) aanschaffingswaarde. In dat scenario wordt de aanschaffingswaarde berekend op basis van de gemiddelde aanschaffingswaarde per financieel actief. Deze mogelijkheid bestaat slechts voor verrichtingen tot en met 31 december 2030.

Hoe wordt de meerwaardebelasting betaald?

In het kader van de **personenbelasting** kan de wijze waarop de meerwaardebelasting wordt betaald, verschillen al naargelang **(i)** de aard van het financieel actief waarop een meerwaarde wordt gerealiseerd en **(ii)** het regime waaronder de meerwaarde wordt belast:

- **Meerwaarden op financiële instrumenten en verzekeringscontracten (de financiële activa (a) en (b))** – als basisregel geldt dat de meerwaardebelasting wordt ingehouden aan de bron door de in België gevestigde tussenpersoon (bv. een bank of verzekeringsmaatschappij). De rol van de bank wordt evenwel beperkt tot het inhouden van de 10%-belasting; de toepassing van vrijstellingen (bv. de algemene vrijstelling van € 10.000), de aftrek van minderwaarden en de verwerking van de hogere aanschaffingswaarde (voor financiële activa verkregen vóór 1 januari 2026) dient door de belastingplichtige zelf te worden geclaimd via de aangifte. Belangrijk is dat de belastingplichtige dan ook de gerealiseerde meerwaarden waarvan hij de vrijstelling vraagt, zal moeten aangeven.

Bijzonder is dat de belastingplichtige-natuurlijke persoon kan kiezen voor een **“opt-out”**. In dat geval wordt de meerwaardebelasting niet aan de bron ingehouden, maar moet de belastingplichtige zelf alle meerwaarden aangeven in de personenbelasting en betaalt hij vervolgens de belasting. De bank is op haar beurt dan verplicht om de gerealiseerde meerwaarden aan de belastingadministratie te rapporteren.

Bij meerdere titularissen van een effectenrekening, moeten alle titularissen opteren voor deze opt-out. De keuze voor opt-out kan éénmaal per belastbaar tijdperk worden herroepen, met dien verstande dat de herroeping pas uitwerking heeft vanaf het daaropvolgende belastbaar tijdperk.

- **Meerwaarden op crypto-activa, geldmiddelen en beleggingsgoud (de financiële activa (c) en (d))** – het systeem van de (bevrijdende) roerende voorheffing is ter zake niet van toepassing. Deze meerwaarden moeten steeds door de belastingplichtige zelf worden opgenomen in de **aangifte personenbelasting**.
- **“Aanmerkelijk belang” en de “interne meerwaarde”-regelingen** – het systeem van de (bevrijdende) roerende voorheffing is evenmin van toepassing ten aanzien van meerwaarden belastbaar onder deze regimes. Deze meerwaarden moeten steeds door de belastingplichtige zelf worden opgenomen in de **aangifte personenbelasting**.

In het kader van de **rechtspersonenbelasting** is de regeling eenduidiger: de belastingheffing verloopt integraal via de aangifte roerende voorheffing die jaarlijks door de belastingplichtige zelf moet worden ingediend. Een inhouding aan de bron door de bank is niet aan de orde.

Kan vandaag reeds worden gekozen voor de opt-out?

De modaliteiten van de opt-out regeling werden nog niet vastgelegd en zullen het voorwerp uitmaken van een koninklijk besluit. Er is thans geen mogelijkheid om, anticiperend op de latere regeling nu reeds te kiezen voor de toepassing van de opt-out regeling.

Overgangsregeling

Volgens de laatst gekende ontwerp teksten krijgen de financiële instellingen tot **30 juni 2026** de tijd om het systeem van roerende voorheffing te implementeren. Ook moet de uiterlijke datum voor de keuze voor de opt-out, te bepalen door de bank, ten laatste op die datum vallen.

Bij deze overgangsregeling, zoals opgenomen in het wetsontwerp, moet het nodige **voorbehoud** worden gemaakt. Wegens de vertraging in het wetgevend proces (zie supra) is niet uitgesloten dat de overgangsregeling wordt herzien.

Daarnaast zal ook een regeling moeten worden uitgewerkt voor de periode tussen 1 januari 2026 en de datum van de publicatie van de wet in het Belgisch Staatsblad. Voor deze periode denkt de regering aan een regeling waarbij titularissen van een rekening de mogelijkheid krijgen om aan de financiële tussenpersoon te vragen om een bedrag gelijk aan de roerende voorheffing in te houden. De modaliteiten van dergelijke “opt-in” liggen op dit ogenblik nog niet vast.

Welke informatie deelt de bank met de belastingadministratie?

Zoals hoger aangegeven, doet de keuze voor de opt-out een **bijzondere informatieverplichting** ontstaan in hoofde van de bank. Meer bepaald, moet de bank jaarlijks de gerealiseerde meerwaarden aan de belastingadministratie meedelen. De modaliteiten van deze rapportering zullen in een koninklijk besluit verder worden verduidelijkt.

Met betrekking tot meerwaarden gerealiseerd door natuurlijke personen die opteren voor de inhouding aan de bron enerzijds, rechtspersonen anderzijds, geldt dergelijke informatieverplichting niet.

En met de titularis van de rekening?

Het wetsontwerp bevat geen bijzondere informatieverplichting ten aanzien van de titularis van een rekening. Niettemin zal de bank tijdig de nodige informatie verstrekken met betrekking tot de verrichtingen met betrekking tot financiële instrumenten aan de hand waarvan de titularis zijn fiscale positie kan bepalen en aan zijn fiscale verplichtingen kan voldoen.

En wat met de Reynderstaks?

In tegenstelling tot eerdere berichten wordt de Reynders-taks – een belasting op meerwaarden op aandelen van fondsen die voor minstens 10% beleggen in schuldvorderingen (bv. obligaties) – niet afgeschaft. Een simultane toepassing van deze belasting en de meerwaardebelasting is dus niet uitgesloten (bv. bij overdracht ten bezwarende titel van aandelen in een gemengd beleggingsfonds). Om dubbele belasting te vermijden, wordt eerst de belastbare basis van de Reynderstaks berekend, dewelke vervolgens in mindering wordt gebracht van de belastbare basis van de nieuwe meerwaardebelasting.

Tot slot benadrukken we nogmaals dat er op heden enkel een voorlopig wetsontwerp – en dus geenszins een finale tekst – voorligt. Sterker nog, deze tekst werd zelfs nog niet aan het parlement voorgelegd. Nog even afwachten dus alvorens de nieuwe meerwaardebelasting in z'n definitieve plooi valt.

Publicatiedatum: 18 december 2025

Bank Degroof Petercam NV
Nijverheidsstraat 44 | 1040 Brussel
VAT BE 0403 212 172 | RPR Brussel | FSMA 040460 A
degroofpetercam.be

Dit is commerciële informatie uitgaande van Bank Degroof Petercam nv, met zetel te Nijverheidsstraat 44, 1040 Brussel (hierna "Bank Degroof Petercam"), die verantwoordelijk is voor de productie en de verdeling ervan.

De informatie in dit document is uitsluitend bedoeld voor algemene informatiedoeleinden en mag niet worden beschouwd als raad over financiële planning in de zin van de Wet van 25 april 2014, noch als enig ander advies, voorstel of persoonlijke informatie, noch als openbaar aanbod van financiële instrumenten. De algemene informatie in dit document is niet afgestemd op de individuele persoonlijke situatie van de geadresseerde/lezer/ontvanger. Dit document is niet bedoeld om een volledige beschrijving te geven van de geldende wettelijke bepalingen, de rechtsleer of de rechtspraak, noch van de financiële dienst(en) die Bank Degroof Petercam aanbiedt. Hoewel alle voorzorgen werden genomen en Bank Degroof Petercam bij de redactie van huidig document beroep heeft gedaan op bronnen welke ze betrouwbaar acht, kan Bank Degroof Petercam de juistheid of volledigheid van de informatie in dit document niet garanderen en kunnen noch Bank Degroof Petercam, noch haar verbonden vennootschappen, bestuurders, adviseurs of werknemers verantwoordelijk worden gesteld voor enige onjuiste, onvolledige of ontbrekende informatie, of voor enige rechtstreekse of onrechtstreekse schade, verlies, kosten, vordering of andere uitgave die voortvloeit uit het gebruik van dit document, behalve in het geval van opzettelijke fout of grove nalatigheid.

Huidig document mag niet worden gekopieerd of verspreid zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming vanwege Bank Degroof Petercam.

Bank Degroof Petercam is erkend door en staat onder prudentieel toezicht van de Nationale Bank van België, Berlaimontlaan 14, 1000 Brussel, en onder het toezicht van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA), Congresstraat 12-14, 1000 Brussel, voor de bescherming van beleggers en consumenten.

Verantwoordelijke uitgever: Bank Degroof Petercam

Wettelijk adres: Bank Degroof Petercam nv, Nijverheidsstraat 44, 1040 Brussel.

BTW: BE 0403.212.172 (RPR Brussel) - FSMA 040460 A